

Nevenka Bezić Božanić

Split

PRILOG POZNAVANJU STANOVNIŠTVA I PREZIMENA U SUPETRU U 17. i 18. STOLJEĆU

UDK 800.87:801.313

Rad primljen za tisak

Supetar, kao uvala i luka Nerežišća, spomenuta kao »in portu sancti Petri«, zabilježena je prvi put 1423. godine, a kao naselje već početkom 17. stoljeća. Naime, 1604. godine postaje samostalna župa s prvim župnikom don Jerolimom Tironijem.¹ Zacijelo su se već tada počele voditi matične knjige, koje su stradale u požaru crkve početkom 18. stoljeća. Stoga nije moguće do kraja istražiti povijest stanovništva Supetra tog vremena. Prema biskupskim vizitacijama 17. stoljeća između 1614. i 1617. godine u Supetru je obitavalo od 160 do 200 stanovnika od pričesti, što znači da se to odnosi na odrasli živalj, a od 1637. do 1700. godine taj broj je uglavnom oko tri stotine. Od početka 18. stoljeća broj stanovnika pomalo raste, pa prema vizitaciji biskupa fra Joakima Pontalija iz Verone, Supetar ima 1763. godine po kazivanju tadašnjeg župnika 903 duše, a tek prvi popis sastavljen prigodom posjeta biskupa Perta Ribolija dat će točan broj stanovnika Supetra 1768. godine.²

Matične knjige vjenčanih, rođenih i umrlih sačuvane su tek od početka 19. stoljeća, iako se one spominju od 18. stoljeća.³ Međutim u starom arhivu Župnog ureda u Supetru sačuvalo se nekoliko zapisa rođenih i umrlih iz 17. stoljeća, što doduše ne pruža potpunu sliku onog vremena o Supetranima ali ipak nadopunjuje neka prijašnja istraživanja jer ti izvori dosada nisu bili objelodanjeni.⁴ Zapisi rođenih sačuvani su samo od 1631. do 1639. godine, a umrli tek djelomično od 1646. do 1700. Prema tim zapisima kršteno je ukupno 59 djece i to: 1631. — 4, 1632. — 7, 1633. — 12, 1634. — 3, 1635. — 8, 1636. — 7, 1637. — 6, 1638. — 10, 1639. — 2. Od umr-

lih u spomenutom razdoblju zabilježeno je samo 35 Supetrana, što vjerojatno nije stvarni broj umrlih u vremenskom razdoblju od pedeset i četiri godine, ali su ipak ti podaci značajni, jer iz tog razdoblja nema mnogo sačuvane arhivske građe. Prema tome u Supetru su zabilježeni: 1646, 1669, 1677. i 1678. po jedan umrli, 1680. dva, 1683, 1685. i 1686. po jedan, 1687. dva, 1690. jedan, 1691. dva, 1692. jedan, 1693. i 1694. po dva, 1695. jedan, 1696. tri, 1697. jedan, 1698. dva, 1699. šest i 1700. dva, dok u ostalim godinama nema ni jednog zapisa.⁵

U vremenu od 1631. do 1639. godine u Supetru su se krstila djeca: 1634. Magdalena, kći Luke i Urše *Babljarin* s otoka Raba;⁶ 1633. Jerolim, 1635. Andrija i 1637. Salvator, djeca Benedikta *de Benedictis* i žene mu Ivke; 1633. Jelena i 1635. Julije, djeca Jerolima i Lukrice *Benković*³, 1633. i 1635. Margarita i Jerka, kćeri Dujma i File *Bersatić*; 1636. i 1639. Frane i Mate, sinovi Ivana pok. Mate i Matije *Bersatić*; 1633. i 1638. Klara i Diana, kćeri Ivana i Viene *Bersatić*; 1632. Ivan, sin Mihovila i Jakice *Bersatić*; 1636. Franka, kći Nikole i Jelene *Bersatić*; 1633. Ivan i 1637. Lukvica, djeca Pavla i Kate *Bersatić*; 1633. Frane i 1635. Margarita, djeca Petra i Kate *Bersatić*; 1631. Margarita, 1636. Ivka i 1637. Frane, djeca Šime i Vice *Bersatić*; 1634. Petar, sin Vicka i Vice *Bučić*;⁷ 1632. Jerolim Gabrijela *Carraneusa* iz Hvara; 1632. Petar, 1636. Petrica i 1638. djeca Frane i Justine *Cragliša*; 1631. Jerolim i 1636. Magdalena, djeca Jakova *Dujmovića*; 1638. Jerka, kći Mihovila i Magdalene *Dujmović*; 1633. i 1639. Mate i Frane, sinovi Ivana i Jerke *Franjasović*; 1633. i 1637. Nikola i Ivan, djeca Jurja *Franjasovića* i Franke Martinić;⁸ 1633. i 1639. Ipolita i Jelena, kćeri Ivana i Kate *Jakšić*; 1633. Rinaldo, sin Jerolima *Jakšića*; 1635. Jerolim, sin Mihovila i Kate *Jakšić*; 1633. Magdalena i 1638. Nikola, djeca Šime i Šimice *Jakšić*; 1637. Dorotea Vicka i Kate *Krstulović*; 1636. Jure, sin Ivana i Petronile *Lozić*; 1632. Lukrica, 1636. Viena i 1639. Jerolim, djeca Jurja i Klare *Petrić*;⁹ 1638. Mato, sin Mate i Mariete *Petrić*;¹⁰ 1639. Ivan, sin Nikole i Ivke *Pavlović*; 1635. Jerolim, sin Vicka i Judice *Pinesić*;¹¹ 1632. Kuzma, sin Antuna *Rendića*; 1635. Dujam, sin Augustina i Margarite *Tabacho*; 1632. Ivan, sin Frane de *Tironis*; 1632. Vice i 1634. Ivan, djeca Ivana i Magdalene *Tironi*; 1638. Margarita Jurja de *Tironibus* i Margarite Bertičević;¹² 1631. Klara, 1633, Ivan, 1635. Petar Bonifacije i 1637. Jerolim, djeca Nikole i Franke de *Tironibus*; 1638. Margarita, kći Stjepana i Slave *Ungari*, te 1631. Ivan, sin Jurja *Ugutića*.

Roditelji djece su mahom Supetrani, samo je Luka *Babljarin* s otoka Raba, Vicko *Bučić* i Gabrijel *Carraneus* sa Hvara i Vicko *Pinesić* iz Pučišća. Sva su djeca rođena u braku osim kćerke Margarite *Bertučević* priznate od oca Jurja Tironija. Svećenici su u to vrijeme Jerolim *Jakšić*, Jerolim Tironi i Petar *Vučić*, a kao kumovi spominju se 1631. Ivan *Vitković*, 1632. Mihovil *Milovanić*, Petar Antuna *Bertani*, Jerolim *Craglis* i Ivan *Lalinović*, 1633. Petar *Natalis*, Julija, kći Julija *Benkovića*, Jerolim *Ferro*, 1635. Karlo *Bertani*, Nikola *Koviljanić* i Frane *Skoknjić*. Kumovi iz drugih mjesta su 1633. Jerolim *Iveleo* iz Pučišća, Frane i Margarita, udovica Nikole *Ivankovića* iz Miraca, te majstor Vito iz Venecije, 1635. Kate, žena Mate iz Igrana, te 1639. brački knez Dominik Loredano.¹³

U nekoliko zapisa umrlih spominju se članovi obitelji: Ballarin, Bersatić, Čaljević, Franjasović, Haršić, Jakšić, Michieli, Dujmović, Pogliaco, Rendić, Stanojević, Tironi i Vušković. Među njima naslov kapetana imaju Frane Ballarin i Vicko Bersatić Vidoš, zanimanje parun imaju Franjo Antuna *Jakšića* i Srećko Tironi, svećenik je Frane Tironi, a naslov gospodin ima Petar Michieli.

Iako ovi zapisi tek malim dijelom oslikavaju stanovništvo Supetra u 17. stoljeću, ipak otkrivaju neke nove podatke o njihovom životu tog vremena.

Jednako tako iz 18. stoljeća nisu sačuvane matične knjige¹⁴ osim jednog popisa umrlih prema kojem je u razdoblju od 1701. do 1800. godine umrlo u Supetru 748 osoba i to: 1701. — 2, 1702. — 1, 1703. i 1704. — po 2, 1706, 1707. i 1708. po 1, 1709. — 8, 1710. — 2, 1711. — 1, 1712. — 3, 1713, 1714. i 1715. po 2, 1716. — 4, 1717. — 1, 1719. — 2, 1721. — 5, 1722. — 3, 1724, 1725. i 1726. — po 1, 1727. — 3, 1728. — 2, 1729. — 3, 1730. — 4, 1731. — 2, 1732. i 1733. — 1, 1734. — 3, 1735. — 2, 1737. — 1, 1738. — 8, 1739. — 5, 1740. i 1741. — po 10, 1742. — 18, 1743. — 6, 1744. — 8, 1745. — 5, 1746. — 4, 1747. — 2, 1748. i 1749. — po 6, 1750. — 5, 1751. — 3, 1752. — 5, 1753. — 8, 1754. — 7, 1755. — 9, 1756. — 10, 1757. — 1, 1758. — 7, 1759. — 10, 1760. — 13, 1761. — 5, 1762. — 2, 1763. — 7, 1764. — 13, 1765. — 6, 1766. — 2, 1767. — 3, 1768. — 7, 1769. — 11, 1770. — 12, 1771. — 25, 1772. — 8, 1773. — 10, 1774. — 16, 1775. — 9, 1776. — 10, 1777. — 5, 1778. — 8, 1779. — 12, 1780. — 15, 1781. — 21, 1782. — 18, 1783. — 38, 1784. — 10, 1785. — 14, 1786. — 7, 1787. — 15, 1788. — 10, 1789. — 7, 1790. — 8, 1791. — 10, 1792. — 14, 1793. i 1794. — po 8, 1795. — 9, 1796. — 20, 1797. — 28, 1798. — 45, 1799. — 19, 1800. — 21. Godišnje je umiralo od jedne do četrdeset i pet osoba; u pet različitih godina nije zabilježen nijedan smrtni slučaj, a najviše ih je umrlo 1798. godine. Dob kao ni bolesti nisu poznate, samo je 1798. godine zapisano da se na brodu paruna Vitaića utopilo devet pomoraca i to šest Supetrana i tri Boljana. Godine 1765. utopio se Jerolim Bricić sa sinovima Petrom i Ivanom, a 1782. godine parun Ivan sin majstora Antuna Barozzi u vodama Francuske.¹⁵

Prema knjizi umrlih kroz 18. stoljeće spominju se u Supetru slijedeće obitelji: ANDRIJIĆ 1783, ANDREIS 1772, BACHIULA 1764, BALLARIN 1715, BAN 1797, BANOVIĆ 1721, BARCANO 1773, BARKANOVIĆ 1785, BAROZZI 1753, BARROS (Beroš) 1770, BARTUČEVIĆ 1771, BAŠIĆ (Bassich) 1782, BATOŠ (Batos) 1785, BEORIC 1780, BERKOVIĆ 1730, BERNARDI 1774, BERSATIC 1716, BERTIČEVIĆ 1770, BOJANIC 1761, BORIĆ reč. Karlobaran 1771, BOROJEVIĆ 1781, BRACANOVIĆ (Brazzanouich) 1796, BRAVIĆ 1800, BRESIANI 1760, BREŠAN (Bressan) 1759, BRICIĆ (Brizzich, Brisich) 1765, BUJEVIĆ 1795, BULIĆ 1758, BUZOLIĆ 1783. — CALJEVIĆ (Zaglieuich) 1710, CARAGUI (?) 1779, CARALIPEO 1779, CARIĆ 1781, CONSTANTIN 1744, (Deconstantin 1755), CRAGLI i Craglis 1723. — DARLIĆ 1799, DERADO 1735, (de Rado 1738, di Rado 1781), DEŠKOVIĆ 1792, DMEROVIĆ 1767, DOBRUNIĆ 1783, DRAGAZZO 1759, DRAGIČEVIĆ 1783, DUJMOVIĆ 1725, DURLIDAN 1752. — FERRO 1798, FIORIN 1760, FRANČIĆ 1783, FRANJASOVIĆ (Fragnasouich) 1701, reč. Grego 1737. — GIOVANELLI 1711, GOBIĆ 1783, GOIĆ 1773, GOLUB 1758, GRUIROVIĆ 1785. — HARSICH (Hršić ?) 1711. — JAKOVČIĆ (Giacoucich 1754, reč. Buccarin 1739, JAKŠIĆ 1709, JELČIĆ (Gielcich) 1791, JERIČEVIĆ (Gierichieuich) 1761, JURINOVIĆ reč. Jurčević (Giurinouich detto Giurceuich) 1797, JURADINOVIĆ (Giuradinouich) 1782. — KALEBOTA 1781, KAVASOVIĆ (Chuasovich) 1783, KARMELIĆ (Carmeich) 1798, KARŠIĆ (Carsich) 1783, KASTROPILOVIĆ 1780, KLARIĆ 1772, KOŠČINA (Coschina) 1780, KOVAČEVIĆ 1781. (Couacich 1780), KRSTULOVIĆ (Carstulovich) 1734, reč. Losse 1768¹⁶, KUKAČIĆ (Cuacich) 1771, KULJIŠ (Cuglis) 1797, KUZMIČIĆ (Cusmicich) 1773. — LAVURDIĆ 1785, LEVENTI, de 1760, LISIČIĆ 1773, LOVISETO 1774, LUČIĆ (Lucich) 1788, LUNARDI 1761. — MAFFEI 1748, MAIĆ (Maich) 1783, MARIJAŠIĆ (Mariassich) 1795, Marković 1797, MAROI 1704, MARTINČIĆ 1791, MASSA 1771, MATIĆ 1788, reč. Bachina 1771, MATULIĆ 1787, MEGULA 1774, MICHIELI 1751, MUSINIĆ 1771. — NINČEVIĆ 1755, NIŽETIĆ 1741.

OLIVARI 1760, OMEROVIĆ 1780, OZRETIĆ 1795. — PANELIĆ 1774, PANİGO 1779, PAPIĆ 1787, PASQUALI 1768, PEČAROVIĆ (Pechiarouich) 1770, PERIČIĆ (Pericich) 1758, PERIŠIĆ (Perissich) 1783, PERKOVIĆ 1777, PERNICE (Peruice ?) 1703, PETRIČIĆ 1778, PIEROTOVIĆ 1709, PISENTI 1756, PISSETTI 1797, PIZZOLO 1700, PIZZOLI 1784, PLETIKOSIĆ (Pleticossich) 1800, POGLIACO 1750, PRUGOVIĆ 1760. — RABAR 1764, RADIĆ 1799, RADIŠIĆ 1780, RADMILIĆ 1779, RASOL 1789, REMETIĆ 1709, RENDIĆ 1708, reč. Angel 1730, Lessandrin 1740, Perolegno 1782, Russo 1742, REZZI 1783 (Rezzo 1790), ROGIENUŠA (Ellena Rogienussa) 1741, RUDIČIĆ 1782. — SALAMUNIĆ 1721, SENKOVIĆ 1716, SINČIĆ 1741, SKONIĆ (Schochnich) 1704, (Schochenich 1779), SPALATRIN 1771, SPUDIČEVIĆ 1771, reč. Sabbo 1751, STANOJEVIĆ 1740, STIPETIĆ 1799, SUKANDARIĆ (Suchandarich) 1783, SUKADAROVIĆ (Suchadarouich) 1796, SUMNIĆ 1728, SVILIČIĆ (Suilicich) 1783. — ŠKARIĆ (Scarich) 1783, ŠORE 1781. — TARAS (Tarasc) 1781, TIRONI 1707, reč. Cernizza 1781, TIRONI-MARINKOVIĆ-SLATARIĆ (Signora Ellena) 1770, TOMIĆ 1774, TONIGAZZO 1764, TREBOTIĆ 1759, TVRDIĆ (Tuardich) 1773. — UGRIN 1764. — VASELLI 1763, VIDAKOVIĆ 1782, VISKOVIĆ 1772, VITAČIĆ (Vitagich) 1770, VITALJIĆ (Vitaglich) 1778, VLADILO (Vuladilo) 1764, VRANJIČIĆ (Vuragničich) 1771, VRDOLJAK (Verdegliach) 1800, VRLIĆ (Verlich) 1797, VUČIĆ (Vuççich) 1774, VUŠKOVIĆ 1702. — ZEBIČIĆ 1754, ZOROTOVIĆ 1776. — ŽAMOVIC (Xamouich) 1770.

U Supetru se spominje i nekoliko stanovnika iz drugih bračkih naselja, pa su tako iz BOLA 1798. godine Nikola, Ivan i Tomo, sinovi Marka Karmelića, iz HUMCA 1773. Juraj Goić, 1783. Franka žena Jurja Dragičevića i 1785. Kata kći Marka Gruirovića, dok je iz HUMCA GORNJEG 1774. Ivan Tomić. Iz MILNE je 1783. Ivan sin Šime Buzolića, iz MIRACA 1770. Vica ud Bertičević, 1780. Andrija Kovačić i slijedeće godine sin mu Juraj, ali s prezimenom Kovačević. Iz MURVICA se spominje 1771. Marko Kukačić, iz PRAŽNICA 1783. Ivan Nikole Škarića, iz SPLITSKE 1783. Šimica kći Mate Maića, te iz SUMARTINA 1785. Andrija kći Mihovila Batoša i 1786. je umro u Supetru Mihovil Batoš.

Iz drugih mjesta i otoka Dalmacije umrli su u Supetru: 1783. Mihovil Kavaso- vić i 1788. Marija Lučić iz DUBROVNIKA, 1783. Tadija Gobić iz BRELA, 1797. Antun Marković iz IGRANA, 1753. Kuzmica ud. Nikole Barozzija i 1779. majstor Pavao Panigo iz JELSE, 1781. Antun Carić iz SVIRAČA, 1782. Domina Bašić iz KAŠTEL-ŠTAFILIĆA i 1783. Uršula Sućurka zacijelo iz KAŠTEL-SUĆURCA, 1785. Petar Lavurdić iz KLISA, 1771. Mara Massa i 1773. Marija, žena Nikole Tvrđića iz KORČULE, 1785. majstor Antun Frančić iz LOVRANA, 1778. Antun Peričić i 1800. Ivan Bravić iz POLJICA, 1797. Juraj Perković iz PRIMOSTENA, 1771. Antun Bertučević, 1774. Ivan Megula i Josip Panelić, 1776. Nikola Zorotović, 1777. Magdalena ud. Antuna Bertučevića, 1783. Mato Sviličić i Marko Luke Brazanović, 1789. Pavao, sin Mate Sviličića i 1792. Matina udovica Margarita iz KOMIŽE, te iz VISA 1773. Antun Bartula Barcano, 1779. Jakica, žena Antuna Andrijića i 1783. Antun sa zvanjem zapovjednika, 1772. Margarita i 1776. njen muž Josip Klarić, 1780. Margarita ud. Vicka Radišića, 1792. Antun Dešković i 1799. Mihovil sin Mate Darlića. Iz UDINA umro je u Supetru 1774. majstor Anzolo Bernardi, iz VICENZE 1791. Zuanne Lunnardi, iz GENOVE 1772. neka Donna Anna, a vjerojatno je iz BOLOGNE 1759. signora Margarita Bologna.¹⁷

Među umrlima zabilježeno je više zanimanja kao i društveni položaj. Tako naziv »conte« imaju članovi obitelji Dujmović, a »gospodin« neki članovi obitelji Bal-

larin, Bersatić, Cragli, Dragazzo, Ferro, Jakšić, Maroi, Martinić, Nižetić, Pasquali, Pizzoli, Rendić i Tironi. LIJEČNICI su 1759. Nikola Bressan, 1770. Ivan Tironi i 1788. Antun Ballarin; DOKTORI PRAVA su 1771. Vicko Vidoša, 1779. Vicko Pavla i 1780. Juraj, svi iz obitelji Bersatić, te 1798. Ivan Dujmović; SVEČENICI su 1739. vikar Nikola Dujmović, 1740. Juraj Bersatić, Srećko Bersatić, župnik Škripa, 1753. Ivan Tironi, 1756. Jakov Dujmović, župnik Drvenika, 1761. klerik Nikola Jeričević, 1769. Pavao Bersatić, hvarski vikar, 1771. Luka Giovanelli i Franjo Ballarin, 1773. Franjo Bersatić Vidoš i Nikola Rendić umro u Friuliju, 1787. Andrija Matulić, 1789. klerik Stjepan Ivana Rendića i 1798. Bartul Durlidan; a KAPETANI su 1715. Franjo Ballarin, iz obitelji Bersatić su 1701. Vicko Vidoš, 1712. Jerolim Petra, 1731. Franjo Vidoš, 1733. Pavao, i 1782. Markantun, iz obitelji Dujmović 1769. Ivan i 1799. Tomo, 1785. Juraj Pizzoli, 1792. Stjepan Rendić i 1798. Marko Karmelić.

Najčešće zanimanje koje se spominje u supetarskim izvorima 18. stoljeća su PARUNI, pa taj naslov nose: iz obitelji Rendić 1716. Antun 1753. Antun Jerolima, 1759. Mate Petra, 1762. Nikola, 1769. Juraj, 1776. Mate, 1781. Petar i 1787. Mate sinovi Ivana, 1786. Ivan Antuna, 1787. Ivan Marija, 1789. Ivan, 1797. Petar Mate i 1798. Antun Jurja, Antun Ivana reč. Angel, Bartul Kuzme, te Juraj Antuna Jurjevog. Iz obitelji Pizzoli su 1740. Mate, 1756. Frane, 1758. Antun Mate, 1784. Mate ml., 1795. Mate Jurja, 1796. Frane ml. i Antun Frane, 1798. Antun Ivana i 1799. Nikola, iz obitelji Pogliaco su 1763. Ivan, 1771. Luka Marka i Marko, 1786. Nikola i 1789. Mato, iz obitelji Papić 1787. Nikola i 1796. Antun, iz obitelji Sinčić 1783. Marko, 1787. Grgo i 1796. Jerolim, iz obitelji Stanojević 1776. Ivan i 1794. Andrija Ivana, iz obitelji Senković 1716. Kuzmo, 1763. Dominik i 1793. Luka, iz obitelji Tironi 1745. Ivan Srećka, 1777. Nikola i 1792. Mato, iz obitelji Vušković 1787. Marko i 1790. Petar, iz obitelji Vitaić 1778. Antun i 1798. Vicko, iz obitelji Franjasović 1740. Franko, 1759. Nikola Frane i Frane Nikole, 1787. Ivan Frane, 1794. Kuzmo Frane, te 1799. Antun i Antun Kuzme, iz obitelji Banović su 1721. Antun, 1742. Ivan Andrije i 178. Andrija, iz obitelji Dujmović 1760. Luka i 1784. Marko Luke, iz obitelji Bersatić 1762. Jerolim Viktora i 1787. Vicko Markantuna, iz obitelji Jakšić 1713. Šime Ivana, 1714. Nikola i 1748. Antuna Petra, iz obitelji Karmelić 1798. Ivan i Tomo sinovi Marka, te iz obitelji Andreis 1796. Šime i Antun Šime. Paruni su još 1782. Ivan Antuna Barozzi, 1730. Augustin Berković, 1766. Pavao Constantin, 1753. Franjo Ivana Derado, 1759. Filip Dragazzo, 1791. Ante Jelčić, 1797. Ante Kuljiš i Ante Kupić, 1797. Nikola Krstulović, 1751. Lovre Michieli, 1741. Jerolim Nižetić, 1799. Ivan Mate Radića, 1789. Šime Rassol, 1751. Frane Spudičević reč. Sabbo, 1750. Ivan Sumnić, 1799. Petar i Ivan Petra Visković, 1800. Dominik Vučić.

Obrtnici se spominju pod nazivom »mistro«, bez posebne oznake djelatnosti, pa se tako navode: 1782. Antun Barozzi, 1796. Dujam Bracanović, 1774. Anzolo Bernardi iz Udina, 1763. Grgo Tadije i 1780. Tadija Grge Caljevića, 1755. Juraj, 1773. Marko, i 1794. Juraj ml. de Constantin, 1760. Antun Fiorin, 1783. Antun Francić iz Lovrana, 1783. Ivan Nikole Franjasovića, 1763. Jerolin Damjana Jeričevića, 1782. Mihovil Juradinović, 1780. Dominik Koščina, 1783. Stjepan Krstulović, 1760. Todor de Leventi, 1773. Mate Lisičić, Frane Loviseto, 1752. Antun i 1798. Vicko Maffei, 1779. Pavao Panigo iz Jelse, 1798. Mihovil Petričić, 1756. Battista Pisenti, 1797. Petar Pissetti, 1796. Ivan i 1761. Luka Senković, 1728. Jerolim Sumnić, 1764. Antun Tonigazzo, 1781. Antun, 1783. Danijel, 1770. Ivan i 1800. Jakov Vitaić, 1789. Antun Pavla, 1798. Frane, 1779. Luka, 1781. Mate i 1767. Pavao Vušković te 1790. Antun i Dimitrije Žamović.

Između ovih obrtnika poznat je samo bojadisar Frane Loviseto, a iz drugih izvora poznato je da je Pavao Panigo klesar¹⁸ i Antun Frančić iz Lovrana bačvar¹⁹. Od ostalih zanimanja još se spominje Margarita kao služavka u kući Vicka Ferro i sluga Dujam u kući Nikole Rendić²⁰, te remeta Nikola Franjasović i picokara Lukrica Dujmović.

Za poznavanje stanovništva Supetra u drugoj polovini 18. stoljeća važni su popisi duša sastavljeni u vrijeme hvarskog biskupa Petra Ribolija²¹, a izvršeni su u tri navrata svake četvrte godine. Prema tim popisima Supetar ima

1768. 169 obitelji i 969 stanovnika

1772. 173 obitelji i 961 stanovnik

1776. 188 obitelji i 1012 stanovnika

U razdoblju od 1768. do 1776. godine u Supetru su nastanjene slijedeće obitelji: Andrijić, Andreis, Ballarin, Barić, Barozzi, Beorić, Bersatić, Bertučević, Bojanić, Borojević, Brešan, Bortel (?), Brisić, Budrović, Bujević, Bulić, Caljević, Candido, Carlobasan, Classan (?), Constantin, de, Derado (Di Rado), Dobrunić, Dragazzo, Dragičević, Ducmach (?), Dujmović, Franjasović, Frančić, Giovanelli, Harašić, Hrzić, Ivanišević, Jakšić, Jelčić, Jeričević, Juradinović, Kalebota, Karlovac, Kastropilović, Klarić, Koščina, Krstulović, Kuljiš (i Cuis), Kupić, Kuzmičić, Lučić, Maffei, Mamoli, Marcochia, Marinković, Maroi, Matić, Matulić, Mechlioli, Michieli, Munita, Ninčević, Nižetić, Olivari, Panigo, Papić, Parto (?), Pasquali, Peričić, Petrić, Pietrotić, Pissetti, Pizzolo, Pletikosić, Pogliaco, Radić, Radijević, Radković, Radmillo (1772. Radmilić), Rasol, Remetić, Remetin (?), Rendić, reč. Angel, Russo, Alessandrini i Lassandrini, Rezzo, Ricetin, Rusić (?), Senković, Sfootalović (?), Sinčić, Skoknić, Sogna, Spudičević reč. Sabbo, Stanojević, Svirčić, Šore, Taras, Tironi, Tomić, Tonigazzo, Tonsić, Tvrdić, Ugrin, Ugrinović, Vrlić, Vidaković, Vitaić, Vranjican, Vuladilo, Vušković reč. Larbugin, Zocolich (?), Žabar (Xabar) i Žamović.

Prema ovim popisima u Supetru pojedine obitelji imale su članova:

Članovi	1768	1772	1776
1	10	10	8
2	15	14	20
3	20	31	28
4	16	16	33
5	29	21	15
6	26	24	29
7	19	16	23
8	9	13	8
9	7	13	11
10	10	5	5
11	2	7	4
12	1	—	3
13	—	2	1
14	4	—	1
15	—	—	—
16	—	—	1
17	—	—	.
—	—	—	—
23	1	—	—
24	—	1	—

Najviše članova u jednoj obitelji bilo je u Dujmovića: dvadeset i tri i dvadeset i četiri, u trideset i osam obitelji bile su na čelu udovice, a u pojedinim obiteljima bilo je 56 slugu i 71 služavka.

Od zanimanja najbrojniji su PARUNI i to: ANDREIS Šime, BALLARIN Ivan i Jure, BERSATIĆ Mate, DERADO Josip, DUJMOVIĆ Paško, DRAGAZZO Filip, FRANJASOVIĆ Ivan Radov, Ivan Nikole reč. Demeron, Kuzma i Viktor, KRSTULOVIĆ Šime, KULJIŠ Antun, PASQUALI Antun, PIZZOLO Antun, Jure i Nikola, POGLIACO Mate, RENDIĆ Antun Jurja, Ivan Marija, Ivan Antuna, Ivan Jerka, Ivan Mate reč. Angel, Jure Antuna, Petar Mate, Petar Mihovila i Vicko, SINČIĆ Grgo, TIRONI Jerolim i Nicoletto, VITAIĆ Jerolim i Vicko, te VUŠKOVIĆ Marko i Petar reč. Larbugin.

OBRTNICI su zacijelo zadovoljavali potrebe svojih mještana u raznim predmetima i uslužnim djelatnosima, pa se spominju: BAROZZI Antun, BERSATIĆ Antun, CALJEVIĆ Tade Grgurov, CANDIDO Bernardo i Josip, CONSTANTIN, de Felice i Marko, FRANČIĆ Antun, IVANIŠEVIĆ Mate, JURADINOVIĆ Mihovil, KOŠČINA Dominik, MAROI Petar, PANIGO Pavao, PISSETTI Petar, PORTO Andrija, SENKOVIĆ Ivan, SOGNA Franjo, TIRONI Vicko, VITAIĆ Antun i Ivan, VUŠKOVIĆ Pavao i ŽAMOVIĆ Dimitrije.

Od drugih zanimanja još se spominju KAPETANI i to BALLARIN Frane i DUJMOVIĆ Ivan, LIJEČNICI su HARAŠIĆ Bartul i TIRONI Ivan Jurjev, DOKTORI PRAVA su BERSATIĆ Frane, Tomo, Vicko reč. Vidoš (74 g.) i Vicko (54 g.), a SVEĆENICI GIOVANELLI Luka i MATULIĆ Andrija. Prema tome u razdoblju od 1768. do 1776. godine u Supetru su nastanjeni i rade:

DR. PRAVA	5	PARUNI	33
KAPETANI	2	SLUGE	56
LIJEČNICI	2	SLUŽAVKE	71
OBRTNICI	22	SVEĆENICI	2

Od doseljenika spominje se iz DUBROVNIKA Marin Lučić i neka Marija Dubrovčanka bez prezimena, koja živi sa svojom pratiljom Margaritom, iz KOMIŽE je Antun Remetin, iz KORČULE Nikola bez prezimena, iz LOVRANA neki Andrija, koji živi u kući Antuna Petrića, te iz KAŠTEL-SUČURCA Uršula bez pobližih podataka. U kući majstora Mihovila Juradinovića živi ALBANAC Jerolim Hisna, a ALBANKA je i neka Katarina (signora Catarina Albanesa), koja živi u Supetru sama 1772. godine.

Još jedan neobjavljeni izvor za poznavanje prilika u Supetru 18. stoljeća je Knjiga bratovštine Gospe od Karmena ustanovljene 1764. godine²². Uz već poznata prezimena i zanimanja Supetrana iz drugih izvora tog vremena, koji su se te godine upisali u novu bratovštinu, i veći je broj onih iz drugih bračkih mjesta kao i doseljenika s drugih otoka i kopna. Najbrojniji su članovi iz susjednog sela MIRACA, pa se tako spominju: BERTIČEVIĆ Jakov Bartula i Kate Petrova, DUDRIĆ (?) Mihovil, GAŠIĆ Kate Jurjeva, IVANOVIĆ Justina i Kate Ivana, KIRIGIN (Chirighin) Kate ž. Antuna, Jerolim, Mihovil, žena Doroteja, te Kate i Petrolina, kćeri Vicka, LUKŠIĆ Domina Josipa i Petronila Petrova, MARINKOVIĆ Margarita Jurjeva, Petar i Vice, djeca Jakova, NIŽETIĆ Kate Nikole i Lukrica Petra, PETRINOVIĆ Magdalena, žena i djeca Frane i Lukrica Petra, te Stjepan, RADIŠIĆ Marko Luke, SI-

NOVČIĆ Ivan i žena Tomica, te VLADISLAVIĆ Juraj i žena Kate, Lovre Jurja i kći Ludovika, Kate Nikole, Mihovil, Petronila i Stjepan.

Iz NEREŽIŠĆA je zabilježena DUBRAVČIĆ Jerka, kći Ivana, SCARNEO Klara Antunova i ZURNATA Vice, udova Jurja; iz HUMCA je CERINIĆ Franka i Jele Jakova, CRIFONCAI Andrija, DRAGIČEVIĆ Nikoleta i GOIĆ Ivan Jurja; iz DOLA je MARELIĆ Domina i MATULIĆ Domina; iz ŠKRIPA je DAMIJANOVIĆ Margarita i FABIJANOVIĆ Marija; iz PUČIŠĆA je MARTINIĆ Franka; iz MILNE je BONAČIĆ Jele Nikolina, FILIPIĆ Antica udova Petra i PERUZOVIĆ Vicko Nikole; iz BOLA je MARINKOVIĆ Vicko, RAIĆ Ane, žena Antuna, i RUMENČIĆ Lucija, a iz SELACA je ANTONIJEVIĆ Juraj.

Iz HVARA je članica bratovštine LISIČIĆ Kate, kći Mate, iz JELSE je SELEM Marija Santina Stjepana; iz VRBOSKE je BOGLIĆ Jerka, i SAZUNIĆ Franka Ivana, iz VRBANJA je MILOJEVIĆ Ane; Iz VISA je BARIŠA²³ (Barissa) Fila i Jakov djeca Mate, BOLDŪ Mate Vicka, BUTOROVIĆ Margarita, KLARIĆ Vice, LOVRIC Margarita, RADKOVIĆ Mihovil i RESKOVIĆ Margarita; iz KOMIŽE je BARKANOVIĆ Livija Vicka, BERTUČEVIĆ Jakov, Lukrica Antuna i Petar, te Vitaljić reč. Sokolić Kate i Domina Danijela²⁴; iz KORČULE je TVRDIĆ Franka, Ivan i Kate, djeca Nikole i neki Mihovil zabilježen samo kao Korčulanin.

Iz POLJICA je BAGERIĆ Vice, žena Ivana, OZRETIĆ Ane i PLETIKOSIĆ Magdalena; iz sela DUBRAVA je RENIĆ Mihovil; iz POSTRANE je DENANCICH (?) Matija; iz sela SITNO je UGRINOVIĆ Lucija, udova Petra; iz TUGARA je BARTULOVIĆ Dujam; iz OMIŠA je PAVIŠIĆ Ivan; iz KLISA je GALIĆ Grgo; iz sela KRUŠEVO je ANIĆ Marin; iz LEČEVICE je VUKOVIĆ Ane; s područja SINJA je GRANIĆ Ivan; iz TROGIRA je COSTERA Ivan Dominika, PIEROTOVIĆ Magdalena i ZUCHELLA Šimica Mate; iz ŠIBENIKA je PLETIKOSIĆ Juraj; iz RIJEKE je BARETIĆ Mate Antuna i ŠIKOVIĆ Šime; s Apeninskog poluotoka iz BERGAMA je COLONELLO Dujam Ivana i iz VERONE je ANGIORI Andrea.

Uz već spomenuta zanimanja u 18. stoljeću među članovima bratovštine spominje se liječnik dr. Bartul Harašić, klerici Josip Dešković i Jakov Rendić, paruni Dominik Costera iz Trogira i Ivan Sinovčić iz Miraca, te obrtnici Antun i Vicko Kirigin iz Miraca, Aleksandar Licini, Mate Lisičić iz Hvara, Ivan Sazunić iz Vrboske, te Ivan Vušković i Petar Žamović.

Prema spomenutim arhivskim izvorima Supetar je tijekom 18. stoljeća od malog naselja od samo tri stotine duša postao kroz nepunih sedam desetljeća mjesto s više od tisuću stanovnika. Dobar geografski položaj luke i blizina kopna uz prirodni priraštaj uvjetovao je i doseljavanje iz susjednih bračkih naselja, iz drugih krajeva Dalmacije, ali i s Apeninskog poluotoka. Supetrani okrenuti pomorstvu svojim brodovima trguju duž Jadrana, odlaze u Mletke i na zapadnu jadransku obalu, te Sredozemlje, a sve im to donosi blagostanje, što se najbolje vidi po izgrađenim kućama, školovanju djece²⁵ i po broju posluge u pojedinim obiteljima. Jednako se tako i brojni obrtnici nastanjuju u Supetru, jer je zbog dobrih materijalnih prilika i kupovna moć veća. Supetrani se brinu i za svoje mjesto, pa su u prvoj polovini 18. stoljeća nakon požara obnovili svoju crkvu ukrašivši je skulpturama na pročelju, a u unutrašnjosti sagradiše obitelji Jakšić, Dujmović, Ferro, Rendić, Ballarin i drugi svoje grobnice.²⁶ Posebno se ističe nadgrobna ploča na hrvatskom jeziku Julija Filišić a iz 1737. godine. Ploča je od bijelog kamena ukrašena mra-

mornom intarzijom.²⁷ Obrub oko natpisa je tamnomodar, volute su crvene i modre, stilizirani ljiljani žuti, modri i crveni kao i završni rub ploče. Natpis glasi:

IVLIG. FILISICHIA
OVIN. IME. NON. ZVAN
SAM. SEBI. I. SVOGIM
PRIPRAVI. OVI. STAN
15. LVGIA. GODISCHIE. 1737

Od brojnih obrtnika ističe se drvorezbar Vicko Tironi spomenut u popisu duša 1772. i 1776. godine. Poznata je njegova djelatnost ne samo na otoku Braču već i u Korčuli, Trogiru, Makarskoj i drugim dalmatinskim mjestima.²⁸ Supetranin je i kasnobarokni slikar Feliks Tironi, ali on zacijelo nije živio u svom rodnom mjestu, jer mu u spomenutim izvorima nema traga.²⁹ Još se jedan Supetranin spominje u župskoj crkvi, a to je Ivan, sin Pavla Bersatića, koji je poklonio šest srebrnih sviječnjaka s ugraviranim natpisom: VOTO DEL SIG(NO)R ZVANNE BERSATICH Q: PAVLO — ANNO 1768.³⁰

Ovim nije završeno istraživanje supetarske prošlosti u 18. stoljeću, koje će zacijelo otkriti još niz novih podataka, jer je njegov razvoj značajan i zanimljiv upravo u tom razdoblju. Svoj pun procvat Supetar će doživjeti u 19. stoljeću kad 1827. godine postaje i općinsko središte.

Bilješke

¹ D. Vrsalović: Povijest otoka Brača, Supetar 1968, str. 138. — P. Šimunović: Toponimi-ja otoka Brača. Supetar 1972, str. 118.

² A. Jutronić: Vizitacije u Arhivu biskupske kurije u Hvaru. Starine knj. 51, Zagreb 1962. Vidi table.

³ A. Jutronić: Naselja i porijeklo stanovništva na otoku Braču. Zagreb 1950, str. 106-107.

⁴ Knjižica bez naslova ukoričena u kartonski uvez, vel 212 × 155 mm, ispisano deset i po stranica. Zahvaljujem hvarskom biskupu monsignoru Slobodanu Štambuku, tadašnjem župniku, i don Andriji Ursiću, što su mi omogućili rad u arhivu Župskog ureda u Supetru.

⁵ Libro de morti di questa parochia, kartonski uvez vel. 320 × 113 mm. Župski ured — Supetar.

⁶ ... Magdalena filia Luce Babgliarin insule Arbensis et Ursule. Kršteni 1631-1639.

⁷ 1634. die 17. Maij. Petrus filius maistri Vincentij Bucich pharensis et Vincentie ... Isto.

⁸ U svim zapisima 17. i 18. stoljeća zabilježeno je prezime Franasović kao Franasovich. Isto 1633. i 1637.

⁹ Ova obitelj se u tri zapisa krštenja spominje kao Petricius i kao Petrić.

¹⁰ Prema tradicionalnom nasljeđivanju imena, što je uobičajeno na srednjodalmatinskim otocima, dijete koje je rođeno nakon smrti oca dobiva njegovo ime, kao što je ovaj slučaj. N. Bezić Božanić: Tradicionalno nasljeđivanje ličnog imena od XVI stoljeća do danas na otocima Hvaru i Visu. Zbornik 1. kongresa jugoslavanskih etnologov in folkloristov. knj. 1, Rogaška Slatina 1983, str. 380.

¹¹ ... Hieronimus filus D. Vincentij Pinesich de pucischie et D. Judie.

¹² ... Margarita filia naturalis D. Georgij de Tironibus et Franceschin Berticheiuiuch eius concubine. Kršteni 1631-1639.

¹³ ... D. Hier. Iueulus de pucischie ... maister Vitus Venetus... Francisco Iuancouich et Margarita vel. q. Nicolai Iuancouich de Mirza... Catarina uxor Mathei Igranin... Ill. D. Dominicus Lauredanus comes Brachiens. Isto.

¹⁴ A. Jutronic se u svojoj knjizi (vidi bilj. 3) str. 106-107. koristi matičnim knjigama krštenih od 1747. godine, ali ne navodi gdje se one nalaze. Danas ih nema u Župskom uredu, a nisu ni u historijskim arhivima Splita i Zadra. U spomenutoj knjizi nisu iskorišteni ovdje objelodanjeni izvori.

¹⁵ ... Tutti morti soffocati in Barca Vitaich... 1782. Paron Zuanne filio di Mro. Antonio Barozzi annegato nella aqua de Franza... 1777. Paron Nicolo Tironi morto in Lazareto di Spalato... Osim pomorca neki Supetrani umrli su izvan rodnog otoka... 1783. Francesca relicta di q. Pietro Rendich morta nella parochia di Dol... 1783. Paron Marco Sincich morto a Zara... 1785. S. Tomizza r. q. Nicolai Pizzoli morta a Macarsca... 1784. Francesca f. di paron Antonio Pizzoli morto a Corfù. Knjiga umrlih.

¹⁶ Godine 1764. obitelj Krstulović spominje s nadimkom Rapagnaz.

¹⁷ 1783. Franca moglie di Zorzi Draghicheuich da Comazzo... 1785. Catta f. di q. Marco Gruirouich da Comazzo... 1774. Zuanne Tomich da Comazzo superiore... 1781. Georgio f. d'Andrea Couaceuich da Mirza... 1783. Zuanne q. Niccolo Scarich da Prasnize... 1783. Simona f. di q. Mattio Maich da Splisca... 1797. Antonio Marcouich da Igrane... 1778. Antonio Pericich da Poiza... 1797. Zorzi Percouich da Caucesto... 1774. Mro Anzolo Bernardi da Udine... Isto.

¹⁸ Pavao je rođen u Jelsi, a sin je korčulanskog klesara Vicka Paniga. N. Bezić Božanić: Stanovništvo Jelse. Jelsa 1982. str. 45.

¹⁹ Frančici su poznata bačvarska obitelj, a njeni predstavnici žive i na otoku Visu. N. Bezić Božanić: Stanovništvo Komiže. Split 1984, str. 179.

²⁰ Sluge i služavke se spominju samo s osobnim imenima i uz ime i prezime gospodara u kojeg služe. Primjerice... Anna fu serua Ballarin. Popis duša iz 1776.

²¹ Status animarum ecclesiae parochiale SS. Petri e Pauli insule Brachie anno 1768. Prima visita Illmi e Rdmi. Dni. Joanne Petri Riboli Episcopi Pharens. ac. Brachiens. In secunda visita anno 1772. in terza visita anno 1776. Župski ured — Supetar.

²² Libro delli confratelli delli B. V. del Carmine nell'anno 1764. Župski ured — Supetar.

²³ Bariša je nadimak više obitelji Darlić. N. Bezić Božanić, Povijest stanovništva u Visu. Split 1988, str. 96.

²⁴ Sokol je nadimak Komižanina majstora Daniela Vitaljića. N. Bezić Božanić, Stanovništvo Komiže, str. 185.

²⁵ Vidi liječnike i doktore prava u ovom radu.

²⁶ Primjerice na nadgrobnim pločama ispred ulaza: S. D. M/A. G. D/1754. — S. Gn GIO: mic /haeli giach/ 1744. — Na jednoj od ploča je grb jedine plemićke supetarske obitelji Dujmović, a taj grb nalazi se i na kruni bunara u njihovoj kući na obali.

²⁷ Nadgrobna ploča se nalazi sred sjevernog dijela lađe i veličine je 145 × 129 cm.

²⁸ N. Bezić Božanić: Majstori Dalmacije I, Split 1978, str. 244.

²⁹ Kulturni spomenici otoka Brača. Brački zbornik 4, Supetar 1960, str. 219.

³⁰ Svijećnjaci su ukrašeni baroknim iskucanim ukrasima veličine 58 × 18 cm, imaju mletački žig i žig zlatara B G i AC.

SUMMARY

A SUPPLEMENT TO THE STUDY OF THE SUPETAR INHABITANTS IN 17th AND 18th CENTURIES

A partly preserved Register of Births from 17th century and Deaths from 17th and 18th centuries, the state of the souls in 1768, 1722 and 1776, and the books of the members of the religious brotherhood Gospa od Karmena (Our Lady of Mount Carmel) from 1764 (not yet published) reveal numerous data on the inhabitants of and conditions in the then Supetar. By basing it on these sources during 18th century Supetar grew from a settlement of only three hundred inhabitants into a place with more than a thousand inhabitants in less than 70 years. The people from Supetar were very efficient in maritime activities, as the register of a great number of shipowners shows, resulting in economic prosperity. One of the proofs of the well-being of its inhabitants is a large number of artisans and educated people.

SAŽETAK

PRILOG POZNAVANJU STANOVNIŠTVA U SUPETRU U 17. I 18. STOLJEĆU

Djelomično sačuvana Matična knjiga rođenih iz 17. i mrtvih iz 17. i 18. stoljeća, stanje duša 1768, 1772. i 1776. godine, te knjiga članova bratovštine Gospe od Karmena iz 1764. godine, dosada neobjavljene, otkrivaju niz podataka o stanovništvu i prilikama u Supetru tog vremena. Upravo na temelju tih izvora vidi se da je Supetar tijekom 18. stoljeća od malog naselja sa samo tri stotine stanovnika postao za manje od sedamdeset godina mjesto s više od tisuću stanovnika. Supetrani su uspješno poslovali u pomorstvu što se vidi iz popisa većeg broja brodara, a to im je donosilo i veću materijalnu korist. Jedan od dokaza blagostanja je prisustvo većeg broja obrtnika i domaćih školovanih ljudi.